

Δευτέρα, 22 Ιανουαρίου 2024

Γλώσσα:

Συνδετικά ρήματα και Κατηγορούμενο

Υπόλοιπο φυλλαδίου εργασιών

Φυσικά:

Μονωτές και αγωγοί

ασκ.1,2,3,4 σελ. 113-114 ΤΕ

Ονοματεπώνυμο:

Ημερομηνία:

Εγώ σε συναυλία;

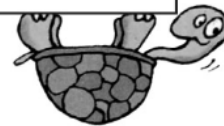
Ρήματα μεταβατικά και αμετάβατα

ο Τα ρήματα που δηλώνουν ότι το υποκείμενο ενεργεί συνοδεύονται από ένα ουσιαστικό που μας δείχνει σε ποιον μεταβαίνει η ενέργεια που δηλώνουν. Το ουσιαστικό αυτό λέγεται αντικείμενο του ρήματος. Τα ενεργητικά ρήματα που παίρνουν αντικείμενο λέγονται μεταβατικά, επειδή η ενέργειά τους μεταβαίνει σε έναν άνθρωπο, ζώο ή πράγμα, π.χ. Ο

Ορέστης φίλησε τη Μαρία.

ο Υπάρχουν και ενεργητικά ρήματα που δεν παίρνουν αντικείμενο, γιατί η ενέργειά τους δε μεταβαίνει σε κάποιον άνθρωπο, ζώο ή πράγμα. Αυτά τα λέμε αμετάβατα. π.χ. Ο Γιώργος τρέχει.

Τα υποκείμενα είναι πάντα σε ονομαστική πτώση και τα αντικείμενα σε αιτιατική ή γενική!

Υποκείμενο του ρήματος

Το υποκείμενο του ρήματος δείχνει ποιος κάνει ή παθαίνει αυτό που λέει το ρήμα.

Απρόσωπα ρήματα

ο Τα απρόσωπα ρήματα έχουν μόνο γ' πρόσωπο ενικού και υποκείμενό τους δεν είναι κάποιο πρόσωπο, ζώο, πράγμα κτλ. (Ονομαστική Φράση) αλλά μια ολόκληρη πρόταση, π.χ. Πρέπει να ψήσουμε τις πατάτες σε σιγανή φωτιά.

ο Μερικά προσωπικά ρήματα χρησιμοποιούνται (ως απρόσωπα) όταν δηλώνουν καιρικά ή φυσικά φαινόμενα. Στην περίπτωση αυτή δεν έχουν υποκείμενο (βρέχει, νychτώνει, χιονίζει, φέγγει, χαράζει, χειμωνιάζει...

Εργασίες για εμπέδωση

1. Διάβασε με προσοχή τις παρακάτω προτάσεις και σημείωσε δίπλα από κάθε ρήμα αν είναι μεταβατικό, αμετάβατο ή απρόσωπο.

μεταβατικό

αμετάβατο

απρόσωπο

- ο ^ΥΠαύλος ^Ρχάιδεψε ^Ατη γάτα (..... μεταβατικό.....)
- Είπαν (..... μεταβατικό.....) στις ειδήσεις ^{ΠΩΣ} ^{ΑΙΤΙΚ.} ότι θα χιονίσει (..... απρόσωπο.....); Ακούγεται (..... απρόσωπο.....) ότι με τις χιονοπτώσεις θα αποκλειστούν (..... αμετάβατο.....) πολλά χωριά.
- Έρθες (..... αμετάβατο.....) αργά χτες; Δεν κατάλαβα (..... αμετάβατο.....) πότε γύρισες (..... αμετάβατο.....).
- Η μαμά φωνάζει (..... μεταβατικό.....) τον Γιάννη, αλλά εκείνος κάνει (..... μεταβατικό.....) πως δεν ακούει (..... αμετάβατο.....).
- Η Άννα διαβάζει (..... αμετάβατο.....) καθημερινά γιατί θέλει (..... μεταβατικό.....) να πάρει (..... μεταβατικό.....) καλούς βαθμούς.
- Έφαγα (..... μεταβατικό.....) σούπα χτες το βράδυ, αλλά δεν ήταν (..... —————.....) νόστιμη. είμαι, γίνομαι, φαίνομαι...
- Δε βγήκαμε (..... αμετάβατο.....) έξω, γιατί έβρεχε (..... απρόσωπο.....).

2. Διάβασε το παρακάτω κείμενο και βρες τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων.

Οι Σειρήνες ήταν κάποια μυθικά όντα, με σώμα μισό γυναίκας και μισό πουλιού. Η μία από αυτές έπαιζε αυλό, η άλλη έπαιζε κιθάρα και η τρίτη τραγουδούσε. Η μελωδία τους μάγευε όλους τους ναυτικούς. Με τον τρόπο αυτό οι Σειρήνες έπειθαν τους ναυτικούς να μένουν για πάντα στο νησί τους. Ο Οδυσσεάς ήθελε να ακούσει το τραγούδι τους. Έτσι, οι σύντροφοί του βούλωσαν τα αυτιά τους με κερί και ο ίδιος δέθηκε στο κατάρτι του πλοίου με σκοινί. Με αυτόν τον τρόπο πέρασαν από αυτό το νησί.
(οι σύντροφοι)

Ονοματεπώνυμο:

Ημερομηνία:

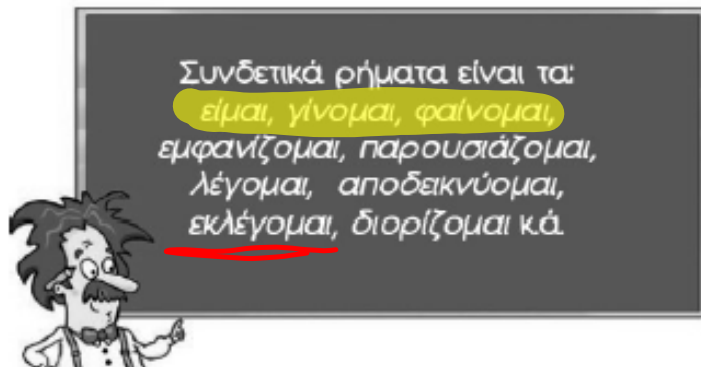

Συνδετικά ρήματα

ο Συνδετικά λέμε τα ρήματα που συνδέουν το υποκείμενο της πρότασης με κάποια άλλη φράση, που ονομάζεται κατηγορούμενο.

ο Αυτή η φράση φανερώνει μια ιδιότητα ή ένα χαρακτηριστικό που έχει το υποκείμενο. π.χ. Ο Γιάννης ^Υείναι ^{Ρ*}σπουδαίος ^Κεπιστήμονας.

Τι ιδιότητα έχει ο Γιάννης; Σπουδαίος επιστήμονας.

απαντάει 6την
 ερώτηση (τι) ονομαστική

Το κατηγορούμενο έχει την ίδια πτώση με την Ονομαστική Φράση που προσδιορίζει.

Εργασίες για εμπέδωση

1. Διάβασε με προσοχή τις παρακάτω φράσεις, υπογράμμισε τα ρήματα και να βρεις τα αντικείμενα ή τα κατηγορούμενα.

- Ο αθλητής ^Υήταν ^{Ρ*}κουρασμένος. (.....) ^Κ
- Τα κορίτσια ^Υέπαιζαν ^Ρκυνήγηση ^Αστο διάλειμμα. (.....)
- Η Αναστασία ^Υμάζεψε ^Ρόλα τα παιχνίδια ^Ααπό το πάτωμα. (.....)
- Η Αδελφή μου ^Υεκλέχτηκε ^{Ρ*}πρόεδρος ^Κτης τάξης. (.....)
- Η γάτα μας ^Υγέννησε ^Ρδύο γατάκια. (.....)
- Η παράκληση ^Υήταν ^{Ρ*}να μη σηκωθεί κανείς. (.....)

2. Διάβασε το παρακάτω κείμενο, χαρακτήρισε τις υπογραμμισμένες λέξεις (υποκείμενο – αντικείμενο – κατηγορούμενο) και σημείωσέ τις στην κατάλληλη στήλη.

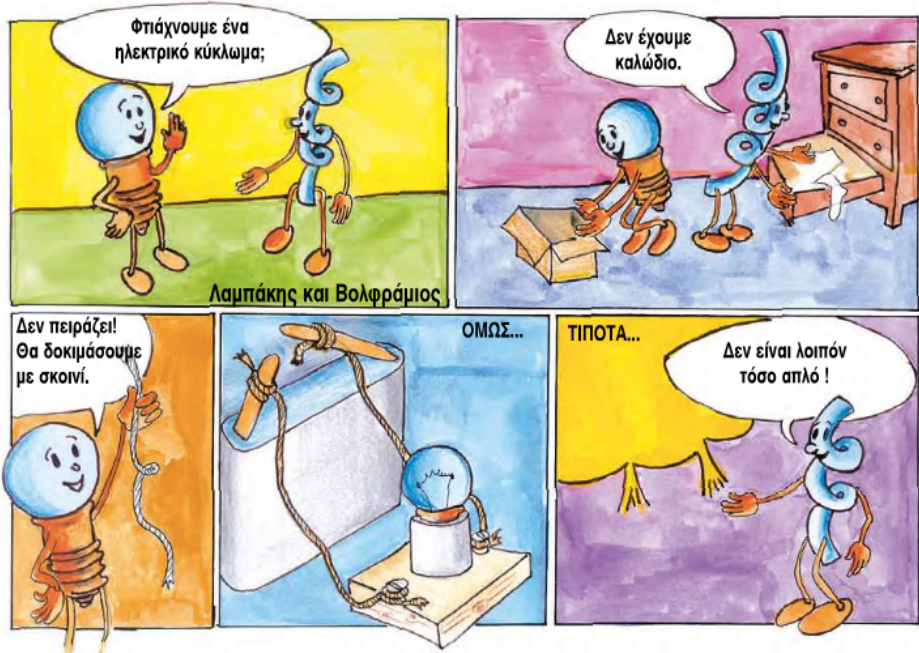
Οι ^Υαρχαίοι ^ΡΈλληνες αγαπούσαν πολύ ^Ατη μουσική. Μάλιστα θεωρούσαν ότι ο Απόλλωνας προστάτευε τη μουσική και τον φαντάζονταν να παίζει τη λύρα του. Με τη συνοδεία της μουσικής διασκεδάζαν, γι'αυτό φρόντιζαν κάθε συμπόσιο να περιλαμβάνει μουσική, για να διασκεδάζουν οι προσκεκλημένοι. Οι Σπαρτιάτες είχαν δημιουργήσει στρατιωτικούς παιάνες, για να εμπνυχώνονται πριν από τη μάχη. Η μουσική όμως έπαιζε σπουδαίο ρόλο και στη θρησκεία τους. Με αυτή έφτιαχναν ὕμνους, για να ψάλλουν το μεγαλειό των θεών. Οι κοιδοί τραγουδούσαν τα έπη με συνοδεία ενός ειδικού μουσικού οργάνου, της φόρμιγγας. Η ενασχόλησή τους αυτή κέρδιζε πάντα τον σεβασμό και την εκτίμηση όλων των πολιτών. Ας μην ξεχνάμε ότι η μουσική ήταν απαραίτητο στοιχείο του εκπαιδευτικού προγράμματος όλων των ετιχών.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ
Οι αρχαίοι Έλληνες	τη μουσική	

ΦΕ6: ΑΓΩΓΟΙ ΚΑΙ ΜΟΝΩΤΕΣ

Τι νομίζεις εσύ; Μπορούμε να κατασκευάσουμε ένα κλειστό ηλεκτρικό κύκλωμα χωρίς να χρησιμοποιήσουμε καλώδια;

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 Πείραμα

Κατασκεύασε το κύκλωμα που βλέπεις στην εικόνα. Ακούμπησε τους συνδετήρες στα αντικείμενα που είναι σημειωμένα στον πίνακα της επόμενης σελίδας. Με ποια υλικά ανάβει το λαμπάκι;

 Παρατήρηση

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΥΛΙΚΟ	ΤΟ ΛΑΜΠΑΚΙ ΑΝΑΒΕΙ	ΤΟ ΛΑΜΠΑΚΙ ΔΕΝ ΑΝΑΒΕΙ
αλουμινόφυλλο	αλουμίνιο	X	
κουταλάκι	ατσάλι	X	
ποτήρι	γυαλί		X
δαχτυλίδι	άργυρος		
καλαμάκι	πλαστικό		X
λαστιχάκι /γόμα	καουτσούκ		X
μπλουζάκι	ύφασμα		X
κλαδί	ξύλο		X
μολύβι ξυσμένο από τις δύο άκρες	γραφίτης	X	
σύρμα από καλώδιο	χαλκός	X	

Συμπέρασμα

◆ αγωγοί: αλουμίνιο, ατσάλι, γραφίτης, χαλκός

◆ μονωτές: γυαλί, πλαστικό, καουτσούκ, ύφασμα, ξύλο

Συμπλήρωσε το συμπέρασμα σημειώνοντας ποια από τα υλικά που χρησιμοποίησες στο πείραμα είναι αγωγοί και ποια μονωτές.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1. Στο κύκλωμα της εικόνας το λαμπάκι ανάβει, αν και δε συνδέεται στην μπαταρία με καλώδια. Μπορείς να εξηγήσεις γιατί ανάβει το λαμπάκι;

2. Γιατί οι πρίζες και τα φics κατασκευάζονται από πλαστικό;

3. Από τι υλικό πρέπει να κατασκευάζονται οι λαβές των εργαλείων που χρησιμοποιεί ο ηλεκτρολόγος; Μπορείς να εξηγήσεις την απάντησή σου;

4. Μπορείς να ξεχωρίσεις τους αγωγούς και τους μονωτές στη φωτογραφία; Ποια είναι η χρησιμότητα καθενός;

